

دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد در رشته روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی

پیش‌بینی ابعاد بهزیستی روان‌شناختی بر اساس ابعاد
خودپنداره در میان دانشجویان استعداد درخشان
دانشگاه علوم پزشکی شیراز

به کوشش

ندا گرامی زاده

استادان راهنما

دکتر سیما شهیم

دکتر دیبا سیف

استادان مشاور

دکتر سوسن جباری

دکتر قربان همتی علمدارلو

دی ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خدا

اظہارنامہ

اینجانب نداگرامی زاده (۸۹۰۶۱۷) دانشجوی رشته‌ی روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی اظہار می‌کنم کہ این پایان‌نامہ حاصل پژوهش خودم بوده و در جاهایی کہ از منابع دیگران استفاده کرده‌ام، نشانی دقیق و مشخصات کامل آن را نوشته‌ام. همچنین اظہار می‌کنم کہ تحقیق و موضوع پایان‌نامہ‌ام تکراری نیست و تعهد می‌نمایم کہ بدون مجوز دانشگاه دستاوردهای آن را منتشر ننموده و یا در اختیار غیر قرار ندهم. کلیه حقوق این اثر مطابق با آیین‌نامہ مالکیت فکری و معنوی متعلق بہ دانشگاه شیراز است.

نام و نام خانوادگی: ندا گرامی زاده

تاریخ و امضا:

تقدیم به مهربان فرشتگانی که:

سخنات ناب باور بودن، لذت و غرور دانستن، جسارت خواستن، عظمت رسیدن و تمام تجربه های

یکتا و زیبای زندگیم، مدیون حضور سبز آنهاست

تقدیم به خانواده عزیزم.

سپاسگزاری

سپاس و ستایش آفریدگار را که با گشودن درهای علم و عطوفت الهی توفیق داد تا این مجموعه را به پایان رسانده و از پروردگار علیم، توفیق و یاری بخشی رهروان علم و معرفت را خواهانم.

در کمال ادب و احترام، خالصانه و صمیمانه‌ترین قدردانی‌ها را تقدیم به استاد گرانقدرم سرکار خانم **دکتر سیما شهیم** و سرکار خانم **دکتر دیبا سیف** نموده که نه تنها با راهنمایی استادانه‌شان بلکه با صبر، پشتیبانی و مهربانی بی‌شائبه‌ی خویش مرا یاری نمودند و از هیچ تلاشی در این راه فروگذاری نکردند. از سروران بزرگواری و گرمی سرکار خانم **دکتر فاطمه سوسن جباری** و جناب آقای **دکتر قربان همتی علمدارلو** که از مشاوره ایشان در این پژوهش بهره‌مند شدم و نیز از استاد عالی‌قدر جناب آقای **دکتر شمشیری** به خاطر قبول زحمت داوری این پایان‌نامه، کمال تشکر و قدردانی را می‌نمایم. از پدر و مادر مهربان و خانواده‌ی عزیزم که همواره و در همه حال حامی و راهنمایم بودند و هستند، تشکر می‌کنم و از درگاه الهی برایشان آرزوی سلامتی و شادی را خواهانم.

در پایان از کارکنان دفتر هدایت استعدادهای درخشان دانشگاه علوم پزشکی شیراز و تمامی عزیزانی که اینجانب را در تکمیل پرسشنامه‌ها یاری نموده‌اند، کمال تشکر را دارم. امید آن دارم که این پژوهش خدمتی هر چند کوچک به جامعه علمی کشور و فراگیران استعدادهای درخشان و ممتاز این مرز و بوم باشد.

چکیده

پیش‌بینی ابعاد بهزیستی روان‌شناختی بر اساس ابعاد خودپنداره در میان دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی شیراز

به کوشش

ندا گرامی‌زاده

هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی ابعاد بهزیستی روان‌شناختی بر اساس ابعاد خودپنداره در میان دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی بود. بدین منظور گروهی متشکل از ۱۴۷ دانشجوی استعداد درخشان (۱۰۴ دختر و ۴۳ پسر) دانشگاه علوم پزشکی شیراز در این پژوهش شرکت داده شدند. به منظور گردآوری اطلاعات از دو ابزار مقیاس سنجش بهزیستی روان‌شناختی ریف (۱۹۹۵) و مقیاس خودپنداره‌ی منداگلیوپریت (۱۹۹۵) استفاده گردید. پایایی این ابزارها از طریق محاسبه‌ی ضریب آلفای کرونباخ و روایی آن‌ها از طریق محاسبه‌ی ضریب همبستگی هر گویه با نمره زیرمقیاس مربوطه و نمره‌ی کل پرسشنامه به دست آمد. نتایج حاکی از پایایی و روایی قابل قبول ابزارها بود. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که همبستگی معناداری بین ابعاد خودپنداره با ابعاد بهزیستی روان‌شناختی عبارت از تسلط، روابط مثبت، استقلال و احساس تنهایی وجود دارد. هم‌چنین تحلیل‌های رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی و ابعاد آن توسط ابعاد خودپنداره نشان داد که مؤلفه‌ی خودپنداره پیش‌بینی‌کننده‌ی ابعاد تسلط، روابط مثبت و کل بهزیستی روان‌شناختی بود. این نتایج با توجه به مبانی نظری تحقیق مورد بحث قرار گرفت و از کاربردهای آن در آموزش و پرورش فراگیرندگان تیزهوش سخن به میان آمد.

کلید واژه‌ها: بهزیستی روان‌شناختی، خودپنداره، استعداد درخشان، تیزهوش

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات

۲	۱-۱- مقدمه .....
۴	۲-۱- بیان مسئله .....
۵	۳-۱- ضرورت و اهمیت تحقیق .....
۶	۴-۱- اهداف پژوهش .....
۶	۱-۴-۱- هدف کلی .....
۷	۲-۴-۱- اهداف جزئی .....
۷	۵-۱- پرسش‌های تحقیق .....
۸	۶-۱- تعاریف مفهومی متغیرها .....
۸	۱-۶-۱- بهزیستی روان‌شناختی .....
۹	۲-۶-۱- خودپنداره .....
۹	۳-۶-۱- تیزهوشی .....
۱۰	۷-۱- تعاریف عملیاتی متغیرها .....
۱۰	۱-۷-۱- بهزیستی روان‌شناختی .....
۱۰	۲-۷-۱- خودپنداره .....
۱۰	۳-۷-۱- دانشجویان استعداد درخشان .....

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهش

۱۲	۱-۲- مبانی نظری .....
۱۲	۲-۲- مبانی نظری بهزیستی روان‌شناختی .....
۱۴	۱-۲-۲- ارزیابی بهزیستی .....
۱۴	۲-۲-۲- مدل‌های بهزیستی .....
۲۰	۳-۲- مبانی نظری خودپنداره .....
۲۱	۱-۳-۲- نظریه‌های خودپنداره .....
۲۵	۲-۳-۲- ابعاد خودپنداره .....
۲۷	۳-۳-۲- تحولات خودپنداره در طی رشد .....
۲۷	۴-۲- مبانی نظری تیزهوشی .....
۲۹	۱-۴-۲- ویژگی‌های افراد تیزهوش .....
۳۰	۲-۴-۲- مدل‌های تیزهوشی .....
۳۰	۱-۲-۴-۲- نظریه‌ی عامل جی .....
۳۰	۲-۲-۴-۲- تئوری سه بعدی گیلفورد .....
۳۲	۳-۲-۴-۲- مدل تیزهوشی سه حلقه‌ای رنزولی .....
۳۳	۴-۲-۴-۲- مدل سه وجهی تیزهوشی استرنبرگ .....
۳۴	۵-۲- تحقیقات پیشین .....
۳۵	۱-۵-۲- تحقیقات مربوط به بهزیستی روان‌شناختی .....
۳۶	۲-۵-۲- تحقیقات مربوط به خودپنداره .....
۳۷	۳-۵-۲- رابطه‌ی خودپنداره و بهزیستی روان‌شناختی و تیزهوشی .....
۴۲	۴-۵-۲- رابطه خودپنداره و جنسیت .....
۴۳	۵-۵-۲- رابطه‌ی بهزیستی روان‌شناختی و جنسیت .....

فصل سوم: روش تحقیق

- ۳-۱- طرح تحقیق، بیان متغیرها و نحوه تغییر یا کنترل آنها ۴۶
- ۳-۲- جامعه آماری ۴۶
- ۳-۳- نمونه آماری و روش نمونه گیری ۴۷
- ۳-۴- ابزار پژوهش ۴۸
- ۳-۴-۱- مقیاس سنجش بهزیستی روان شناختی ریف ۴۸
- ۳-۴-۱-۱- روائی مقیاس سنجش بهزیستی روان شناختی ۵۰
- ۳-۴-۱-۲- پایائی مقیاس سنجش بهزیستی روان شناختی ۵۶
- ۳-۴-۲- مقیاس خودپنداره منداگلیوپریت ۵۷
- ۳-۴-۲-۱- روائی مقیاس خودپنداره منداگلیوپریت ۵۷
- ۳-۴-۲-۲- پایائی مقیاس خودپنداره منداگلیوپریت ۵۹
- ۳-۵- روش اجرای آزمون ۶۰
- ۳-۶- روش تحلیل اطلاعات ۶۰

فصل چهارم: یافته‌ها

- ۴-۱- یافته‌های توصیفی پژوهش ۶۲
- ۴-۲- یافته‌های استنتاجی پژوهش ۶۳
- ۴-۲-۱- رابطه‌ی ابعاد خودپنداره با ابعاد و کل بهزیستی روان شناختی ۶۳
- ۴-۲-۲- پیش‌بینی بهزیستی روان شناختی از بعد تسلط بر اساس ابعاد خودپنداره ۶۷
- ۴-۲-۳- پیش‌بینی بهزیستی روان شناختی از بعد احساس
تنهایی بر اساس ابعاد خودپنداره ۶۸
- ۴-۲-۴- پیش‌بینی بهزیستی روان شناختی از بعد رشدشخصی
بر اساس ابعاد خودپنداره ۶۹

۴-۲-۵- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد روابط مثبت	
بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۷۰
۴-۲-۵- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد استقلال	
بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۷۱
۴-۲-۶- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد پذیرش خود	
بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۷۲

فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

۵-۱- مقدمه.....	۷۴
۵-۲- رابطه‌ی ابعاد خودپنداره با ابعاد و کل بهزیستی روان‌شناختی.....	۷۴
۵-۳- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد تسلط بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۷۷
۵-۴- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد احساس تنهایی بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۷۸
۵-۵- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد رشد شخصی بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۸۰
۵-۶- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد روابط مثبت بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۸۱
۵-۷- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد استقلال بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۸۲
۵-۸- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی از بعد پذیرش خود بر اساس ابعاد خودپنداره.....	۸۳
۵-۹- نتیجه‌گیری نهایی.....	۸۴
۵-۱۰- کاربرد نظری و عملی.....	۸۵
۵-۱۱- محدودیت‌های پژوهش.....	۸۶
۵-۱۲- پیشنهادهای پژوهشی.....	۸۷
۵-۱۳- پیشنهادهای کاربردی.....	۸۸

فهرست منابع

منابع فارسی..... ۸۹

منابع لاتین..... ۹۱

پیوست

پیوست الف: پرسشنامه‌ی خودپنداره منداگلیوپریت..... ۹۹

پیوست ب: پرسشنامه‌ی بهزیستی روان‌شناختی ریف..... ۱۰۳

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول (۱-۳) جنسیت، تعداد و درصد آزمودنی‌ها.....	۴۷
جدول (۲-۳) ضرایب همبستگی بین گویه‌ها با نمره مؤلفه مربوطه و نمره کل بهزیستی	۵۱
جدول (۳-۳) نتایج تحلیل عاملی مقیاس بهزیستی روان‌شناختی.....	۵۴
جدول (۴-۳) ضریب آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌های پرسشنامه بهزیستی روان‌شناختی.....	۵۶
جدول (۵-۳) ضرایب همبستگی بین گویه‌ها با نمره مؤلفه مربوطه و نمره کل خودپنداره.....	۵۸
جدول (۶-۳) ضریب آلفای کرونباخ برای زیرمقیاس‌های پرسشنامه خودپنداره.....	۵۹
جدول (۱-۴) میانگین و انحراف معیار دختران و پسران در ابعاد و کل بهزیستی روان‌شناختی.....	۶۲
جدول (۲-۴) میانگین و انحراف معیار دختران و پسران در ابعاد و کل خودپنداره.....	۶۳
جدول (۳-۴) ماتریس همبستگی بین ابعاد خودپنداره و ابعاد و کل بهزیستی روان‌شناختی.....	۶۶
جدول (۴-۴) میزان پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد خودپنداره برای بعد تسلط بهزیستی	۶۷
جدول (۵-۴) میزان پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد خودپنداره برای بعد احساس تنهایی بهزیستی روان‌شناختی	۶۸

جدول (۴-۶) میزان پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد خودپنداره برای	
بعد رشدشخصی بهزیستی روان‌شناختی	۶۹
جدول (۴-۷) میزان پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد خودپنداره	
برای بعد روابط مثبت بهزیستی روان‌شناختی	۷۰
جدول (۴-۸) میزان پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد خودپنداره	
برای بعد استقلال بهزیستی روان‌شناختی	۷۱
جدول (۴-۹) میزان پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد خودپنداره	
برای بعد پذیرش خود بهزیستی روان‌شناختی	۷۲

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان
۱۷	شکل (۱-۲) مدل بهزیستی ذاتی .....
۳۱	شکل (۲-۲): مدل مکعبی ناظر بر ساختار هوش گیلفورد .....
۳۳	شکل (۳-۲): مدل تیزهوشی سه حلقه‌ای رنزولی .....

فصل اول

کلیات

کلیات

۱-۱-مقدمه

از دوران باستان، بشر همواره به دنبال راه‌هایی برای دستیابی به یک زندگی رضایت بخش^۱ بوده است و بر این اساس فلاسفه و اندیشمندان غربی و شرقی بر این مسأله اتفاق نظر دارند که جستجوی سلامت‌روان و بهزیستی، هدف نهایی زندگانی بشر است (دینر^۲، ۲۰۰۲).

با اوج‌گیری رویکرد روان‌شناسی مثبت‌نگر این اندیشه قوت گرفت و مسیر تحقیقاتی جدید شروع به شکل‌گیری کرد. روان‌شناسی مثبت‌نگر یکی از حوزه‌های روان‌شناسی است. هدف روان‌شناسی مثبت‌نگر تبلور یک تغییر در روان‌شناسی، از صرف پرداختن به ترمیم آسیب‌ها به سمت بهینه‌کردن کیفیات زندگی می‌باشد و در پی آن است که از نقاط قوت انسان‌ها به عنوان سپری علیه بیماری روانی استفاده نماید. در این راستا، بررسی تعیین‌کننده‌ها و پیامدهای بهزیستی روان‌شناختی تبدیل به کانون توجه عمده در این حوزه گردیده است. پژوهش‌های اولیه در خصوص عوامل مؤثر بر بهزیستی روان‌شناختی عمدتاً به متغیرهای بیرونی تأکید داشتند (دینر، ۲۰۰۲).

با توجه به اینکه بهزیستی روان‌شناختی علاوه بر متغیرهای بیرونی، به میزان

---

۱. full filled life

۲. Diener

زیادی نیز تحت تأثیر عوامل درونی و فردی قرار دارد، مسیر تحقیق در حوزه بهزیستی تغییر یافت و محققان به بررسی عوامل درون فردی مؤثر بر بهزیستی روان‌شناختی، گرایش پیدا کرده و به این نتیجه دست یافتند که شناخت، باورها، ارزش‌ها و ... عواملی هستند که تأثیر فاکتورهای موقعیتی را تعدیل می‌کنند (دینر و سا^۱، ۲۰۰۰).

یکی از متغیرهای درون فردی مهمی که تا حد زیادی با بهزیستی روان‌شناختی در ارتباط است، و به نظر می‌رسد که می‌تواند نقش به‌سزایی در کاهش یا افزایش بهزیستی روان‌شناختی ایفا نماید، مفهوم "خود"^۲ می‌باشد. از میان مباحث خود، جنبه‌ای که بیشتر مورد توجه روان‌شناسان قرار گرفته، مفهوم "خودپنداره"^۳ می‌باشد. خودپنداره شامل باورهای فرد در مورد خود است و به عبارتی تصویری که فرد از خود دارد. تصویری که لزوماً واقعی نیست بلکه دربرگیرنده باورهای ذهنی شخص در مورد خود می‌باشد. این مفهوم به اندیشه‌های فرد در رابطه با توانایی‌های خود در سطوح مختلف زندگی، از جمله تحصیلی، ورزشی و تعامل اجتماعی اشاره دارد (مرسر^۴، ۲۰۱۱).

در زمینه خودپنداره تحقیقات زیادی در گروه‌های مختلف انجام شده است. یکی از گروه‌هایی که از نظر بررسی خودپنداره حائز اهمیت ویژه‌ای است، افراد تیزهوش می‌باشند.

بر مبنای تعریفی که کنگره آمریکا در سال ۱۹۸۸ ارائه داده است، اصطلاح تیزهوش به کودکان و جوانانی اطلاق می‌شود که شواهدی دال بر قابلیت عملکرد بالا در زمینه‌هایی نظیر خلاقیت، توانایی‌های ذهنی، هنری، آموزشی و یا توان رهبری از خود نشان می‌دهند. این دسته از افراد نیازمند خدمات و فعالیت‌هایی می‌باشند که معمولاً توسط مدارس عادی به گونه‌ای که قابلیت‌های آن‌ها را به طور کامل شکوفا سازد، فراهم نمی‌شود (انجمن برنامه‌ریزی آزمون و ارزیابی^۵، ۲۰۰۶). انتظار می‌رود افراد تیزهوش به

---

۱. Diener & Suh

۲. self

۳. self- concept

۴. Mercer

۵. Council of Curriculum, Examinations and Assessment (CCEA)

دلیل توانایی‌های شناختی بالا در حیطه‌های گوناگون درون‌فردی و بین‌فردی، عملکرد بهتری نسبت به افراد عادی از خود نشان دهند. از آنجایی که افراد تا حد زیادی تحت تأثیر ادراک از خود و جهان اطراف قرار می‌گیرند، و این ادراک‌ها بر چگونگی احساس و در نهایت عملکرد فرد اثر می‌گذارد (آیتزن، گاردنر و اسمیلوا^۱، ۲۰۱۱) پژوهش حاضر به بررسی رابطه بهزیستی روان‌شناختی و خودپنداره در میان دانشجویان استعداد درخشان دانشگاه علوم پزشکی پرداخته است. لازم به ذکر است که در خصوص رابطه‌ی جنسیت با بهزیستی روان‌شناختی تحقیقات نتایج متناقضی را نشان داده‌اند (روداسیل و همکاران، ۲۰۰۹؛ مایکلو و همکاران، ۲۰۱۰؛ هرگوییچ و همکاران، ۲۰۰۴؛ ایدل، ۲۰۱۰). با توجه به این نتایج از آنجایی که احتمال تأثیر جنسیت بر بهزیستی روان‌شناختی وجود دارد در این پژوهش این متغیر به عنوان متغیر کنترل مدنظر قرار گرفت.

۱-۲- بیان مسئله

برخورداری از بهزیستی روان‌شناختی عامل اساسی و مهم در همه موقعیت‌های زندگی به حساب می‌آید. هرگونه کمبود یا ناهنجاری در این زمینه منجر به بروز مشکلات بسیاری در کارکرد افراد در سنین مختلف و در موقعیت‌های متفاوت می‌شود (دینر، کی‌سیبر و لوکاس^۲، ۲۰۰۸). بهزیستی روان‌شناختی عبارت است از احساس مثبت و رضایتمندی عمومی از زندگی خود در حوزه‌های مختلف خانواده، شغل و غیره (دینر و همکاران، ۲۰۰۸). این سازه خود شامل شش بعد استقلال، تسلط، رشد شخصی، روابط مثبت با دیگران، هدفمندی و پذیرش خود است.

تحقیقات نشان داده است افراد با احساس بهزیستی بالا، به طور عمده‌ای هیجان‌های مثبت را تجربه کرده و از حوادث و وقایع پیرامون خود ارزیابی مثبتی

---

۱. Ivtzan, Gardner & Smailova

۲. Diener, Kesebir & Lucas

دارند، در حالی که افراد با احساس بهزیستی پایین حوادث و موقعیت‌های زندگی را نامطلوب ارزیابی می‌کنند و بیشتر هیجان‌های منفی مانند اضطراب، افسردگی و خشم را تجربه می‌کنند (اسپرینگر و هاسر^۱، ۲۰۰۶).

خودپنداره شامل هویت و الگوی مرکبی از مجموعه‌ی باورها و احساسات فرد، که در برگیرنده ابعاد ورزشی، ارزشی، اجتماعی و تحصیلی است (آیترن، گاردنر و اسمیلوا، ۲۰۱۱) به عنوان عاملی اثرگذار بر الگوهای رفتاری و سازگاری اجتماعی مورد توجه قرار دارد (مارتایر، ۱۹۵۴).

در ایران پژوهش‌های متعددی در زمینه هر یک از دو سازه بهزیستی روان‌شناختی و خودپنداره در مدیران، دانش‌آموزان و دانشجویان صورت گرفته، اما در زمینه رابطه بین این دو سازه، پژوهش‌های محدودی انجام شده است. از جمله پژوهش‌هایی که به رابطه خودپنداره با بهزیستی روان‌شناختی عنایت دارد می‌توان به پژوهش تمینی، بخشی و یزدانی (۲۰۱۱) اشاره کرد. با توجه به این که در میان دانشجویان برجسته مشتمل بر استعداد درخشان در این خصوص تاکنون پژوهشی صورت نگرفته است، این پرسش مطرح می‌شود که آیا بین ابعاد خودپنداره و ابعاد و کل بهزیستی روان‌شناختی در این گروه از دانشجویان رابطه‌ای وجود دارد؟

بنابراین، پژوهش حاضر به عنوان یکی از گام‌های بعدی در این زمینه، به بررسی رابطه‌ی بین ابعاد خودپنداره و بهزیستی روان‌شناختی در دانشجویان استعداد درخشان پرداخته است. با تعیین سهم پیش‌بینی‌کنندگی ابعاد خودپنداره در هر یک از ابعاد بهزیستی روان‌شناختی، می‌توان به گسترش مفهومی نظریه‌های مبنائی هر یک از این دو سازه و ایجاد پیوند بین این زمینه‌های علوم شناختی کمک نمود. افزون بر این، در صورتی که ابعاد خودپنداره از عوامل پیش‌بینی‌کننده‌ی بهزیستی روان‌شناختی و ابعاد آن باشند، می‌توان از نتایج این مطالعه در جهت بهبود و توسعه تعلیم و تربیت تیزهوشان بهره گرفت.

---

۱. Springer & Hauser